

STAN na 23 marca 2019 r.

wszystko poprawione, łącznie z kolorem

[NIEOPUBLIKOWANE, RĘKOPIS !!!!]

ŹRÓDLAK Wojciech

kustosz Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi

Skorowidz OSOBOWY

ikonografii łódzkiej do „Łodzi w Ilustracji”

(dodatek ilustrowany do „Kurier Łódzki” w okresie 24 VIII 1924 – 27 VIII 1939)

(<http://bcu1.lib.uni.lodz.pl/dlibra/collectiondescription?dirids=6>)

© korzystaj do woli z tych informacji, ale nie zapomnij w odsyłaczu podziękować; uzupełnienia, korekty i uwagi mile widziane

UWAGA:

KORZYSTAJ Z PRZYCISKU „PLAN DOKUMENTU”, KTÓRY ZNAJDZIESZ NA PASKU W GÓRZE EKРАНU (lupa na tle ikony dokumentu), ŻEBY POZNAĆ OGÓLNIĘ STRUKTURĘ HASEŁ LUB SZYBKO ODNALEŹĆ POSZUKIWANE HASŁO.

WSTĘP

Zasady opisów

1. Wszelkie informacje o danej osobie zawarte w opisach pochodzą z podpisów pod zdjęciami opublikowanymi w „Łodzi w Ilustracji”. Jeżeli zostały rozszerzone w oparciu o inne materiały, to wymieniono je w „Bibliografii” danej osoby.
2. **Obecne informacje o danej osobie służą tylko do jej aktualnej identyfikacji i mają wyłącznie charakter roboczy. Ustalenie w miarę dokładnych życiorysów jest zaplanowane na drugi etap prac nad bibliografią. Nie wykluczone więc, że obecnie opisy dotyczące kilku osób o podobnych nazwiskach i imionach w rzeczywistości dotyczą tej samej osoby. Na tym etapie pracy skoncentrowano się wyłącznie na zapisach bibliograficznych**
3. Żółte podświetlenia to informacje „do wyjaśnienia” lub „do uzupełnienia”.
4. Przy wymienianiu funkcji, miejsca zatrudnienia, stopnia wojskowego itp. ścisłych informacji podano przynajmniej jedną datę roczną pod którą ją znaleziono.
5. W bibliografii umieszczono zarówno łodzian jak i wszelkie inne osoby, które miały osobisty kontakt z Łodzią, np. z okazji koncertu, spotkania sportowego, odczytu itp.
6. Zrezygnowano z dokładnego wskazywania w opisach zdjęć zbiorowych gdzie dana osoba się znajduje. W większości przypadków okazywało się to albo trudne do ustalenia albo wręcz niemożliwe.
7. Opisy zdjęć zostały tak sformułowane, aby bez ich obejrzenia dokonać wstępnego wyboru poszukiwanego zdjęcia.
8. Tam gdzie było to do ustalenia lub taka informacja została zawarta w podpisie podano dokładne daty wykonania danego zdjęcia.

Skróty

– (...?..., 1933, ...?...) – rok pełnienia danej funkcji, zatrudnienia w danym miejscu itp.
na podstawie informacji zawartej w „Łwl”, z sygnalizacją, że
prawdopodobnie był to dłuższy okres czasu

- ..... - informacja do uzupełnienia
- Kowalski - informacja lub nazwisko do sprawdzenia

LITERA „F”

1. FABIAŃSKI Zbigniew

- ur. [redacted] – zm. [redacted]
- komendant Koła nr 1 Związku Rezerwistów w Łodzi (1938)

1938

- nr 17, z 24 IV, s. 7: w gronie członków Zarządu Koła nr 1 Zw. Rezerwistów w Łodzi

2. FABISIAK Kazimierz

- ur. 11 II 1903 – zm. [redacted]
- absolwent Państwowej Szkoły Dramatycznej w Warszawie
- członek Związku Artystów Scen Polskich
- organizator przedstawień amatorskich w Łodzi i Krakowie, autor audycji radiowych zespołowych i samodzielnych
- w latach 1924 – 1929 aktor Teatru Miejskiego w Łodzi [1]

BIBLIOGRAFIA

[1] „Czy wiesz kto to jest”, Warszawa 1938, s. 169 (+[foto portretowe](#))

1924

- nr 4, z 14 IX, s. 1: w gronie zespołu Teatru Miejskiego
- nr 16, z 7 XII, s. 1: służący Dominik w „Acidaliach” D. Nicodemiego (Teatr Miejski w Łodzi)
- nr 18, z 21 XII, s. 1: August Borski w „Zmartwieniach pana Hamelbein’a” Stefana Krzywoszewskiego (Teatr Miejski w Łodzi)
- nr 19, z 24 XII, s. 1: porucznik w „Jesiennych skrzypcach” Ilii Surguczowa (Teatr Miejski w Łodzi)

1925

- nr 5, z 1 II, s. 7: ..rola ?.. w „Don Juanie” [redacted] (Teatr Miejski w Łodzi)
- nr 15, z 11 IV, s. 1: ..rola ?... w komedii „Spadkobierca” A [redacted] Grzymały–Siedleckiego (Teatr Miejski w Łodzi)
  - s. 2: Siekierka w [redacted] (Teatr Miejski w Łodzi)
- nr 17, z 26 IV, s. 3: ..rola ?... w „Dybuku” [redacted] (Teatr Miejski w Łodzi)
- nr 22, z 31 V, s. 3: Jasiek w „Zaczarowanym kole” Lucjan Rydla (Teatr Miejski w Łodzi)
- nr 24, z 14 VI, s. 4: ..rola ?... w „Wilkołakach” A. [redacted] Cana (Teatr Miejski w Łodzi)
- nr 39, z 27 IX, s. 4: w gronie zespołu Teatru Miejskiego w Łodzi
- nr 45, z 8 XI, s. 4: Ordulf w „Żywej masce” Luigi Pirandella (Teatr Miejski w Łodzi)

1928

- nr 42, z 14 X, s. 1: ..rola ?... w komedii R. Oesterreicher’a i R. Beunauer’a „Pieniądz leży na ulicy” (Teatr Miejski w Łodzi)

3. FABISZEWSKI K[redacted]

- ur. [redacted] – ur. [redacted]
- członek dożywotni Związku Zawodowego Handlowców Polskich w Łodzi (od III 1936 r.)

1936

- nr 13, z 29 III, s. 1: w gronie członków dożywotnich Zw. Zaw. Handlowców Polskich w Łodzi (III 1936)

4. FAGAS Adam

- ur. [redacted] 1903 – zm. 18 X 1931 (Łódź)
- s. Antoniego i Władysławy,
- łodzianin, farbiarz
- zabójca, w celu rabunkowym Wacława Sztarka, sekwestatora łódzkiego Magistratu; zbrodnia została popełniona w mieszkaniu Sztarka w dn. 10 IX 1931 r.

- jego proces wzbudził w Łodzi ogromne zainteresowanie, ponieważ był pierwszym procesem w trybie doraźnym ustanowionym w dn. 10 IX 1923 r., czyli w dniu zbrodni; proces odbył się w dn. 17 X 1931. po którym Fagas został skazany na karę śmierci. Po odrzuceniu prośby o łaskę skierowana do prezydenta RP, powieszony na dziedzińcu więzienia przy ul. Kopernika 29, w dn. 18 X 1931 r., o godz. 5.00 [1].

BIBLIOGRAFIA:

[1] [obszerna relacja z procesu + [zdjęcie portretowe](#)]; [w:] „Głos Poranny”, 17 X 1931, nr 284, ss. 6–7.

1931

- nr 43, z 25 X, s. 3: zdjęcie A. Fagasa na ławie oskarżonych

5. FAJNBERG Michał

- ur. [.....] ok. 1920 (Łódź) – zm. [.....]
- maturzysta (tzw. „mała matura”) w r. szk. 1937/1938 w Prywatnym Gimnazjum Męskim Zgromadzenia Kupców m. Łodzi, w klasie matematyczno-przyrodniczej

1938

- nr 23, z 5 VI, s. 1: w gronie maturzystów Gimnazjum Zgromadzenia Kupców m. Łodzi (1.06.1938)

6. FALECKI ....?....

- ur. [.....] – zm. [.....]
- zapaśnik
- zawodnik „EK” – [.....]
- mistrz w zapasach w wadze [.....] okręgu łódzkiego na 1934 r.

1934

- nr 7, z 18 II, s. 5: – w gronie mistrzów i wicemistrzów w zapasach Okręgu łódzkiego na 1934 r.
– jak wyżej; inne ujęcie

7. FALEŃSKA Izabela

- ur. [.....] – zm. [.....]
- aktorka Teatru Miejskiego w Łodzi w sezonie [.....]
- w 1930 r. zyskała uznanie za rolę Stelli w „Świętym płomieniu”, [.....autor?.....]

1930

- nr 46, z 9 XI, s. 2: **na portrecie** autorstwa łódzkiego malarza – Wacława Dobrowolskiego

8. FEIFEL ....?....

- ur. [.....] – zm. [.....]
- inżynier-**mechanik**
- pracownik „Widzewskiej Manufaktury” (1936)
- członek Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy Odlewników w Łodzi (1936)

1936

- nr 51, z 20 XII, s. 1: w gronie członków Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy Odlewników w Łodzi (4.12.1936)

9. FEJA Franciszek

- ur. [.....] – zm. [.....]
- członek Zarządu Łódzkiego Klubu Sportowego (1928)

1928

- nr 38, z 16 IX, s. 1: w gronie członków zarządu ŁKS-u

10. FELCZAK Z ...?....

- ur. .... - zm. ....
- członek Zarządu Placówki Łódź-Widzew Związku Hallerczyków

1925

- nr 13, z 29 III, s. 7: w gronie członków Zarządu Placówki

11. FELDT W....?....

- ur. .... - zm. ....
- inżynier
- naczelnik łódzkiego Oddziału Mechanicznego PKP (1933)
- współzałożyciel orkiestry dętej pracowników Parowozowni Łódź-Kaliska
- prezes Koła Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej (LOPP) przy parowozowni Łódź-Kaliska (1933)
- prezes zakładowego koła Ligi Morskiej i Kolonialnej przy Parowozowni Łódź-Kaliska (od 1933; 1935)

1933

- nr 21, z 21 V, s. 1: w gronie uczestników uroczystości X-lecia Koła LOPP przy parowozowni Łódź-Kaliska
- nr 29, z 16 VII, s. 7: w gronie członków Orkiestry Dętej Pracowników Parowozowni Łódź-Kaliska, powołanej z Jego inicjatywy
- nr 37, z 10 IX, s. 6: w gronie członków Komitetu Założycielskiego Koła Ligi Morskiej i Kolonialnej przy Parowozowni PKP Łódź-Kaliska.

1935

- nr 7, z 17 II, s. 6: w gronie członków Zarządu zakładowego koła Ligi Morskiej i Kolonialnej, podczas akademii z okazji 15-tej rocznicy odzyskania przez Polskę dostępu do morza (9.02.1935)

12. FELISIAKÓWNA A.....

- ur. .... - zm. ....
- członkini Koła Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej przy parafii św. Piotra i Pawła w Łodzi
- sekretarka kursu instruktorskiego Koła Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej przy parafii św. Piotra i Pawła w Łodzi

1932

- nr 24, z 12 VI, s. 5: w gronie uczestników kursu instruktorskiego Stow. Młodzieży Polskiej przy parafii św. Apostołów Piotra i Pawła w Łodzi

13. FELIX Leon

- ur. .... - zm. ....
- inżynier włókiennik lub chemik
- dyrektor zarządzający zakładów Towarzystwa Akcyjnego Wyrobów Tkackich „Hirsberg i Birnbaum” w Łodzi, ul. Wodna 23 (1912-1936 i od .... do IX 1939)
- wiceprezes Zarządu Okręgu łódzkiego Związku Strzeleckiego (1930)
- wiceprezes spółki akcyjnej Pabianickie Zakłady Włókiennicze „Polana” z siedzibą w Łodzi (od 1936 r.), która podjęła jedyną w Polsce produkcję tzw. „lanitalu”, czyli sztucznej wełny na bazie kazeiny (otwarcie 14 maja 1938)
- gdy inicjatywa z zakładami w Pabianicach zakończyła się niepowodzeniem powrócił do pracy w spółce „Hirsberg i Birnbaum”

1930

- nr 48, z 23 XI, s. 3: na akademii z okazji Święta 11 Listopada

1938

- nr 21, z 22 V, s. 1: w gronie uczestników otwarcia fabryki lanitalu w Pabianicach (14.05.1938)

14. FELLENIUS ....?....

- ur. .... - zm. ....
- Szwed, profesor dr .....
- założyciel wielu towarzystw przyjaźni polsko-szwedzkiej w Szwecji

- około 5 XI 1933 r., podczas swojego pierwszego pobytu w Łodzi, wygłosił w sali łódzkiej Filharmonii odczyt p.t. „Stosunki polsko-szwedzkie w roku 1863” („Łwl”, 1933/46, s. 2)
- ponownie gościł w Łodzi w listopadzie 1936 r. na zaproszenie Towarzystwa Polsko-Szwedzkiego w Łodzi

1933

- nr 46, z 12 XI, s. 2: widok ogólny audytorium na Jego odczycie w łódzkiej Filharmonii (ok. 5.11.1933)

1936

- nr 50, z 13 XII, s. 2: w gronie członków Towarzystwa Polsko-Szwedzkiego w Łodzi

15. FELMAN ....?....

patrz: OSOBY – FULMAN ....?....

16. FENSKE A.....

- ur. .... – zm. ....
- uczeń Szkoły Sztuk Pięknych im Cypriana Norwida w Łodzi (1936)

1936

- nr 49, z 6 XII, s. 7: prace:
  - [portret starego mężczyzny], ołówek

17. FEROW – BUŁHAK Janina

patrz: OSOBY: Ina Benita (pseud.)

18. FERTNER Antoni; warszawski aktor

- ur. .... – zm. ....
- aktor warszawski, specjalizujący się w rolach komediowych
- często występował gościnnie w Łodzi

1927

- nr 3, z 16 I, s. 2: zdjęcie portretowe

19. FIBICH R.....; skarbnik oddz. łódzkiego „Legionu Śląskiego

- ur. .... zm. ....
- skarbnik oddziału łódzkiego „Legionu Śląskiego” (1937)

1937

- nr 8, z 21 II, s. 6: w gronie nowo wybranych władz oddz. łódzkiego „Legionu Śląskiego” (jako skarbnik oddziału)

20. FICHNA Bolesław (Aleksander Bolesław); poseł, senator

- ur. 23 II 1891 (Łódź) – zm. 3 IV 1945 (w KL Dachau) lub 22 II 1945 (KL Flossenburg)
- według aktu urodzenia miał na imię ALEKSANDR Bolesław, a nazwisko FICHSA [6]
- dr praw (Uniw. Jagielloński), adwokat
- uczestnik młodzieżowych ruchów niepodległościowych w okresie przed I wojną światową; członek organizacji samokształceniowej „X-P” uczniów Gimnazjum Męskiego przy ul. Mikołajewskiej/H. Sienkiewicza
- uczestnik strajku szkolnego w 1905 r. i za to został usunięty z Gimnazjum przy Mikołajewskiej; naukę kontynuował w gimnazjum Tow. „Uczelnia”, dziś I LO im. M. Kopernika
- jeden z założycieli „Zarzewia” w Łodzi; areszt. w Warszawie w 1910 r. na zjeździe „Zarzewia” a następnie wydalony poza granice zaboru rosyjskiego; wyjechał do Krakowa i tu podjął studia uniwersyteckie
- żołnierz Legionów od sierpnia 1914 r.; ciężko ranny pod Krzywopłotami (groziła mu amputacja nogi)
- w 1916 r., jako niezdolny do służby wojskowej, odkomenderowany do pracy w Polskiej Organizacji Wojskowej
- w 1919 r. wybrany posłem na Sejm Ustawodawczy i tu przewodniczący klubu parlamentarnego Narodowego Związku Robotniczego; w Sejmie w kadencjach: .....
- w dn. 25 IX 1919 r. zawarł w Łodzi związek małżeński ze Stanisławą, z d. Wentkowska

- uczestnik wojny polsko-rosyjskiej w 1920 r.
- prezes Rady Miejskiej m. Łodzi w okresie od 24 VII 1923 do 24 XI 1927
- w 1927 r. otworzył kancelarię adwokacką
- przewodniczący Komitetu Budowy Pomnika T. Kościuszki na pl. Wolności (1927-1930)
- członek łódzkiego oddziału Rotary-Club od 1934 r.
- prezes Zarządu Wojewódzkiego Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny w Łodzi (1934-1939)
- w listopadzie 1938 r. wybrany senatorem RP z wojew. łódzkiego
- działacz społeczny w wielu organizacjach: członek Zarządu Głównego Polskiej Organizacji Wojskowej, członek Zarządu Wojewódzkiego [wojew. łódzkiego] Związku Legionistów, przewodniczący Zarządu wojewódzkiego (wojew. łódzkiego) Federacji Polskiego Związku Obrońców Ojczyzny [1]
- w 1938 r. zam. w Łodzi przy al. Kościuszki 93
- w lipcu 1939 r., podczas tzw. "uroczystości grunwaldzkich", wygłosił w Łodzi, na pl. Wolności, kilkunastominutowe patriotyczne przemówienie, którego nagranie się zachowało w archiwum Polskiego Radia w Łodzi, sygn. ...?... (kopia w Narodowym Instytucie Audiowizualnym w Warszawie, sygn. ...?...)
- okres okupacji niemieckiej podczas II wojny światowej przeżył w Warszawie i tu, w ramach Konwentu Organizacji Niepodległościowych działał w Społecznym Komitecie Antykomunistycznym [5].
- po upadku Powstania Warszawskiego wywieziony, najpierw w do KL Dachau, a później do KL Flossenburg tu zginął 22 IV 1945 r. [5]

BIBLIOGRAFIA:

- [1] *Czy wiesz kto to jest?* W-wa 1938, s. 175
- [2] FICHNA Bolesław, *Cztery lata pracy w Samorządzie (1923-1927)*. Łódź ok. 1927
- [3] FICHNA Bolesław, *Z dni chmurnych i górnych. Wspomnienia, część I*. Łódź 1929
- [4] FICHNA Bolesław, *Dzień 11 listopada 1918 r. w Łodzi*. Łódź 1938
- [5] GUMOLA Mieczysław, *Konspirator, radny, parlamentarzysta*. [w:] „Piotrkowska 104”, Łódź XII 2006, s. 26 (krótka biografia ilustrowana zdjęciem B. Fichny)
- [6] akt urodzenia w par. Świętego Krzyża w Łodzi, sygn. 1891/455.
- [7] akt zgonu w USC-Łódź, nr IV. 5355/1948.

1924

- nr 13, z 16 XI, s. 5: na otwarciu wystawy w Galerii Miejskiej

1925

- nr 13, z 29 III, s. 3: w gronie osób przyjmujących defiladę z okazji odsłonięcia Grobu Nieznanego Żołnierza w Łodzi

1926

- nr 9, z 28 II, s. 1: na otwarciu lokalu Związku Zawodowego Pracowników Miejskich w Łodzi (**13.02.1926**)

1930

- nr 49, z 30 XI, s. 3: przemawia na wiecu zorganizowanym w łódzkiej Filharmonii podczas kampanii wyborczej do Senatu R.P.

1931

- nr 11, z 15 III, s. 5: w gronie kolegów z tajnej łódzkiej organizacji samokształceniowej „X-P” (zdj. z ok. 1905 r.)

1934

- nr 21, z 27 V, s. 8: statuetka przedstawiająca lotnika na postumencie z symbolicznie wirującego śmigła autorstwa łódzkiego rzeźbiarza Zygmunta Kowalewskiego na zlecenie B. Fichny jako nagroda przechodnia dla zwycięskiego Aeroklubu w ...rodzaj rywalizacji ?.....
- nr 43, z 28 X, s. 1: w gronie uczestników akademii żałobnej zorganizowanej przez oddział łódzki Stowarzyszenia Polsko-Jugosławiańskiego po śmierci króla Jugosławii Aleksandra I w sali posiedzeń Rady Miejskiej

1935

- nr 26, z 30 VI, s. 4: w gronie przedstawicieli władz miasta i organizacji społecznych oczekujących na przybycie pododdziałów WP z łódzkiego garnizonu po letnich manewrach (**12.06.1935**)

1936

- nr 50, z 13 XII, s. 1: w gronie uczestników spotkania koleżeńkiego z okazji 30-lecia Państwowego Gimnazjum im. M. Kopernika, które kończył (**8.12.1936**)

1938

- nr 38, z 18 IX, s. 4: na powitaniu pododdziałów łódzkiego garnizonu, powracających do koszar z letniego poligonu, jako przedstawiciel Wojewódzkiej Federacji Polskich Obrońców Ojczyzny w Łodzi (**12.09.1938**)

1939

- nr 10, z 12 III, s. 4: w gronie uczestników uroczystości pożegnania tymczasowego prez. Łodzi – Mikołaja Godlewskiego, odchodzącego z tego stanowiska; w salach Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi
- nr 11, z 19 III, s. 7: na jubileuszu otwarcia „Gospody” oddz. łódzkiego Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, przy ul. H. Sienkiewicza 26

21. FICHNOWA Stanisława; żona senatora Bolesława Fichny

porównaj: **OSOBY – FICHNA** Bolesław (mąż)

- ur. 14 XI 1901 (Łódź) – zm. 20 X 1982 (Łódź)
- ostatnie przed śmiercią miejsce zamieszkania w Łodzi: ul. Nawrot 7 m. 11.

1924

- nr 13, z 16 XI, s. 5: na otwarciu wystawy w Galerii Miejskiej

1925

- nr 18, z 3 V, s. 5: w gronie uczestników Rautu Akademickiego w łódzkiej Filharmonii
(26.04.1925)

22. FIEDLER Zygmunt; prezes Stow. Polskich Kupców i Przemysłowców w Łodzi, członek Rady Przybocznej przy Tymczasowym Prezydencie Łodzi

- ur. .... – zm. ....
- v-ce prezes Rady Miejskiej m. Łodzi (1927)
- z-ca członka Towarzystwa Budowy Domków Robotniczych (od 1927)
- długoletni, wg podpisu pod zdjęciem, prezes Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi (1936, 1937)
- prezes Zarządu okręgu łódzkiego PCK (1936, 1937, 1939)
- członek społecznej Rady Przybocznej przy Tymczasowym Prezydencie Łodzi (6 VII 1937 – ..... 1938)
- współorganizator łódzkiej grupy Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju (maj 1937)
- we wrześniu 1939 r. członek Komitetu Obywatelskiego m. Łodzi
- członek Rady Zarządzającej Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi z ramienia Rady Przybocznej przy Tymczasowym Prezydencie Łodzi (12.03.1936 – IX 1939)

1931

- nr 21, z 24 V, s. 1: na uroczystości nagrodzenia 11. sióstr PCK odznakami organizacyjnymi z okazji „Wielkiego Tygodnia PCK”

1935

- nr 6, z 10 II, s. 3: na uroczystości otwarcia i poświęcenia Świetlicy Sióstr Pogotowia Sanitarnego PCK, przy ul. .... [tu nieprawidłowo podane nazwisko: „Fidler” !]
- nr 11, z 17 III, s. 2: w gronie uczestników uroczystości zakończenia kursu dla członkiń drużyn samarytańsko-ratowniczych PCK; w sali Klubu Pracowniczego fabryki K. Scheiblera i L. Grohmana
- nr 23, z 23 VI, s. 1: „Tydzień PCK”, w gronie uczestników uroczystości zakończenia kursów ratownictwa PCK; Klub Pracowników zakładów K. Scheiblera i L. Grohmana

1936

- nr 43, z 25 X, s. 2: na otwarciu i poświęceniu „Ośrodka Propagandy i Sprzedaży LOPP” przy łódzkim obwodzie LOPP, przy ul. ....
(15.10.1936)

1937

- nr 5, z 7 II, s. 2: w prezydium Okręgowego Zjazdu opiekunów Kół Młodzieży PCK
(31.01 – 1.02.1937)
- nr 8, z 21 II, s. 6: w gronie uczestników akademii z okazji jubileuszu 15-lecia pontyfikatu papieża Piusa XI
- nr 17, z 25 IV, s. 1: w gronie członków zarządu Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi; foto wykonane z okazji 25-lecia Stowarzyszenia (25.04.1937)

- s. 3: **zdjęcie portretowe** w planie amerykańskim (do kolan)
- nr 21, z 23 V, s. 2: w gronie uczestników uroczystości zakończenia kursu LOPP dla pracowników łódzkiej fabryki „Jakub Hirsberg i ..... Wilczyński, Sp. Akc.” (30.04.1937)
- nr 23, z 30 V, s. 2: na zebraniu organizacyjnym grupy łódzkiej Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju w Urzędzie Wojewódzkim Łódzkim
- nr 49, z 5 XII, s. 3: **portret malarski** (3/4 postaci) pędzla pabianickiego artysty-malarza – Bolesława Nawrockiego, na wystawie jego prac w Łodzi (X – XII 1937)
- nr 51, z 19 XII, s. 2: przy stoisku Koła Młodzieżowego PCK przy Państwowym Gimnazjum im. prez. G. Narutowicza w Łodzi, na łódzkim kiermaszu bożonarodzeniowym Polskiego Czerwonego Krzyża

1938

- nr 15, z 10 IV, s. 2: w gronie osób zaproszonych na otwarcie wystawy antyalkoholowej w „Domu Katolickim”, przy ul. Gdańskiej 111 (2.04.1938)
- nr 50, z 11 XII, s. 5: w gronie członków Rady Zarządzającej Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji m. Łodzi, udających się na inspekcję robót wodociągowo-kanalizacyjnych (4.12.1938); na zdjęciu ??

1939

- nr 8, z 26 II, s. 1: w gronie członków Rady Przybocznej przy Tymczasowym Prezydencie Łodzi, która po wyborach samorządowych w ..... 1938 r. zakończyła swoją działalność
- nr 22 (winno być „nr 23”), z 11 VI, s. 1: w gronie głównych uczestników łódzkich obchodów 20-lecia PCK; tu podczas składania wieńcy na Płycie Nieznanego Żołnierza

23. FIJAŁKO Izrael; łódzki rzemieślnik

- ur. .... – zm. ....
- rzemieślnik łódzki pochodzenia żydowskiego
- członek zarządu Izby Resursy Rzemieślniczej w Łodzi (1935)

1935

- nr 1, z 6 I, s. 7: w gronie członków nowo wybranego zarządu Izby (zdjęcie z X 1934)

24. FIJAŁKOWSKI ...?....; łódzki poseł BBWR

porównaj: FIJAŁKOWSKI Antoni (działacz OZN-u) – ten sam ????

- ur. .... – zm. ....
- poseł na Sejm RP
- działacz łódzkich struktur BBWR

1935

- nr 2, z 13 I, s. 4: w gronie uczestników zakończenia kursu dla kierowników sekretariatów powiatowych i grodzkich BBWR

25. FIJAŁKOWSKI ...?....; ppor. WP, członek kadry 128 Miejskiego Pułku Przysposobienia Wojskowego

- ur. .... – zm. ....
- podporucznik WP
- oficer V batalionu 128 Miejskiego Pułku Przysposobienia Wojskowego w Łodzi

1933

- nr 14, z 2 IV, s. 1: w gronie uczestników akademii ku czci J. Piłsudskiego, zorganizowanej przez dowództwo V bat. 128 Miejskiego Pułku P.W. (17.01.2001)

26. FIJAŁKOWSKI Antoni; sekretarz oddz. Północno-Zachodniego OZN-u w Łodzi

porównaj: FIJAŁKOWSKI ...?.... (poseł BBWR na Sejm II RP) – ten sam ???

- ur. .... – zm. ....

– sekretarz Oddziału Północno-Zachodniego OZN-u w (1938, 1939)

1939

– nr 5, z 29 I, s. 6: na „gwiazdce” dla najbiedniejszych dzieci członków Oddziału i sympatyków OZN-u (**6.01.1939**)

27. FIJAŁKOWSKI Jan; nauczyciel szkoły handlowej na Księżym Młynie

– ur. [.....] – zm. [.....]
– wieloletni nauczyciel [.....czego?.....] w Państwowej Szkole Handlowej na Księżym Młynie 13/15
– w maju 1937 r. objął jej dyrekcję i pozostał na tym stanowisku do **wybuchu II wojny światowej**

1937

– nr 21, z 23 V, s. 1: w gronie uczestników pożegnania poprzedniego dyrektora Szkoły Handlowej – Leona Dyla i objęcia przez niego stanowiska dyrektora tej szkoły (**18.05.1937**)

28. FIJAŁKOWSKI Waław „Ślepowron”; prac Tow. Kredytowego m. Łodzi

– ur. 19 IX 1878 (majątek Chachuła k. Łodzi) – zm. 8 V 1931 ([.....])
– s. Ignacego i Wirginii
– „od 1898 r. zatrudniony jako skarbnik w Towarzystwie Kredytowym m. Łodzi, z przerwą w latach 1923–1929” {z podpisu pod zdj. „Łwl”, 1931/20, s. 3}

1931

– nr 20, z 17 V, s. 3: **zdjęcie portretowe**

29. FIJAŁKOWSKI W[.....]; wiceprezes Zarządu Okręgu Wojew. Łódzkiego Związku Straży Pożarnych

– ur. [.....] – zm. [.....]
– wiceprezes Zarządu Okręgu Wojewódzkiego Łódzkiego Związku Straży Pożarnych RP w Łodzi (1938)

1938

– nr 50, z 11 XII, s. 1: w gronie uczestników zebrania Rady Okręgu Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych RP (**26.11.1938**)

30. FIKS [.....?.....]; strażak IV Oddz. Straży w Łodzi

– ur. [.....] – zm. [.....]
– strażak IV oddz. Łódzkiej Straży Ogniovej Ochotniczej (przy ul. Zarzevska 88)

1931

– nr 20, z 17 V, s. 8: w gronie jubilatów wieku i służby IV oddziału

31. FIL J[.....]

– ur. [.....] – zm. [.....]
– sekretarz w Zarządzie Grodzkim Związku Rezerwistów w Łodzi (od X 1937 do 193[...])

1937

– nr 45, z 7 XI, s. 2: w gronie członków nowego Zarządu Grodzkiego Zw. Rezerwistów w Łodzi

32. FILASIEWICZ [.....?.....]

– ur. [.....] – zm. [.....]
– architekt

1931

– nr 31, z 2 VIII, s. 5: realizacja: dom mieszkalny bankowców u zbiegu ul. Wierzbowej i Narutowicza

33. FILECHOWSKI ....?....

- ur. .... - zm. ....
- uczeń jednej z łódzkich szkół średnich przed I wojną światową
- członek tajnej organizacji samokształceniowej „X – P”

1931

- nr 11, z 15 III, s. 5: w gronie kolegów z organizacji „X–P” (zdj. z ok. 1905 r.)

34. FILIPCZYŃSKI Wacław

- ur. .... - zm. ....
- mierniczy Wydz. Technicznego Zarządu m. Łodzi (1938)
- w lipcu 1938 r. obchodził 20-lecie pracy w samorządzie łódzkim

1938

- nr 31, z 31 VII, s. 4: **zdjęcie portretowe**

35. FILIPOW J.....

- ur. .... - zm. ....
- członek zarządu oddz. 7 Poczтового Przynsposobienia Wojskowego w Łodzi, wybrany w marcu 1937 na kadencję 1937/1938

1937

- nr 12, z 21 III, s. 1: w gronie członków nowo wybranego zarządu oddz. 7 PPW w Łodzi

36. FILTZER Gustaw

- ur. .... - zm. 13 IV 1936 (Łódź)
- z podpisu: „mąż zaufania wielu w mieście naszym instytucji handlowych i przemysłowych, członek licznych stowarzyszeń społecznych i przedstawiciel towarzystw ubezpieczeniowych” („Łwl”, 1936, nr 17, s. 3

1936

- nr 17, z 26 IV, s. 3: **zdjęcie portretowe**

37. FINSTER Emilia

- ur. .... - zm. ....
- pracownica biura Łódzkiej Manufaktury Pluszu Teodor FINSTER (1926)
- ktoś z rodziny właściciela ??

1926

- nr 28, z 11 VII, s. 3: **zdjęcie portretowe** na jubileuszowym plateau Firmy

38. FINSTER Teodor

- ur. .... - zm. ....
- łodzianin niemieckiego pochodzenia
- właściciel Łódzkiej Manufaktury Pluszu T. Finster, Sp. Akc., Łódź, ul. Dowborczyków 17
- założyciel (w 1889 r.) i pierwszy prezes (do 192..) łódzkiego oddziału Towarzystwa Warszawskich Cyklistów, który za jego prezesury, w 1914 r. obchodził jubileusz 25-lecia[2]
- w II poł lat 30. XX w. kupił willę w mieście-ogrodzie Sokolnikach k. Zgierza (obecnie przy ul. J. Kasprowicza 53, dziś ośrodek „Monar’u”), którą wybudował Aleksander Frydrych, jeden z dyrektorów zgierskiej „Boruty”[4]
- w 1942 r. przyjął volkslistę ażeby – według tego co zeznał po wojnie – uchronić swój majątek; według kustosa Muzeum Włókiennictwa w Łodzi – Piotra Jaworskiego – na Finstera napisano dwa donosy sugerując, że jest on bardziej Polakiem niż Niemcem i w związku z tym chciano mu przyznać IV grupę DVL (.....), ale odwoływał się od tego zamierzenia („żenujące co on tam wypisywał: - PJ) i ostatecznie dostał II grupę.
- w styczniu 1945 r. uciekł do Czechosłowacji i tu w miejscowości Chodowa Plana kupił cegielnię [2]
- w listopadzie 1948 r. zwrócił się do władz polskich z prośbą o przywrócenie obywatelstwa polskiego, aby uniknąć restrykcji Czechów w stosunku do Niemców.

BIBLIOGRAFIA:

[1] „Rozwój”. .../16 XII 1910, nr 287, s. 2

[2] (art. ....); [w:] „Dziennik Łódzki”, 11 XI 1948, nr 311, s. 5

[3] GEREMEK Bronisław, *Volkslista - fakty i mity*; [w:] „Newsweek”, 1 IX 201...r. (mocno tendencyjny !)
[4] ŁUNIEWSKI Jeremi, *Dzieje Sokolnik czyli wspomnienia mieszkańca*. [Sokolniki 2000], s. nlb

1926

– nr 28, z 11 VII, s. 3: **zdjęcie portretowe** na jubileuszowym plateau Firmy

39. FIORETTI Krystyna

– ur. .... – zm. ....
– z podpisu: „Pani Krystyna Fioretti, utalentowana śpiewaczka zbiera sukcesy w Łodzi”.

1934

– nr 34, z 26 VIII, s. 4: **zdjęcie portretowe**

40. FIRAŚ Leon

– ur. .... – zm. ....
– inżynier ogrodnictwa
– II v-ce prezes oddz. łódzkiego Centralnego Polskiego Związku Ogrodników (od III.1934 do ....?)

1933

– nr 15, z 9 IV, s. 3: – w gronie członków nowego Zarządu oddz. łódzkiego Związku
– w gronie uczestników i wykładowców kursu ogrodniczego (oba zdjęcia wykonane w siedzibie Związku)

1937

– nr 48, z 28 XI, s. 1: przed katedrą, po mszy z okazji 30-lecia Związku Ogrodników w Łodzi, w gronie członków aktualnego Wojew. Centralnego Polskiego Związku Ogrodników w Łodzi (**21.11.1937**)

41. FISZER ....?....

– ur. .... – zm. ....
– piłkarz I drużyny piłki nożnej Łódzkiego Klubu Sportowego (1925)

1925

– nr 16, z b, s. 1: w gronie członków I drużyny piłki nożnej ŁKS-u

42. FISZER Zdzisław

– ur. .... – zm. ....
– rotmistrz kawalerii (kapitan w innych rodzajach wojsk)
– adiutant dowódcy Dowództwa Okręgu Korpusu IV – gen. S. Małachowskiego (1928)

BIBLIOGRAFIA:

[1] „Życie wojska DOK IV i Samorządu Łódzkiego”, VIII.1928, s. 2: **zdjęcie portretowe**
[2] RUDNICKI Henryk, Łódzcy gawędziarze. [w:] „Głos Robotniczy”, wyd. A, 9.02.1979, nr ..., s. 3

1933

– nr 44, z 29 X, s. 5: w gronie uczestników kursu dla oficerów rezerwy intendencji w Łodzi

43. FISZERÓWNA Maria

– ur. .... – zm. ....
– aktorka Teatru Popularnego w Łodzi (w sezonie 1924/1925, .../.....)
– „Młoda, utalentowana, rokująca nadzieje na przyszłość” („Łwi”, 1925, nr 28, s. 3)

1924

– nr 4, z 14 IX, s. 2: służąca Fruzia w „Damach i Huzarach” A. Fredry (Teatr Popularny w Łodzi)
– nr 6, z 28 IX, s. 1: w gronie zespołu Teatru popularnego w Łodzi

1925

– nr 28, z b, s. 3: **zdjęcie portretowe**

44. FITELBERG Grzegorz

- ur. .... 1879 – zm. 1953
- kompozytor, dyrygent; propagator muzyki polskiej poza granicami Kraju, szczególnie Karola Szymanowskiego

1932

- nr 4, z 24 I, s. 4: w towarzystwie K. Szymanowskiego i K. Stryjeńskiego, na koncercie utworów Szymanowskiego w łódzkim Instytucie Propagandy Sztuki

45. FITZÓWNA ....?....

- ur. .... – zm. ....
- sportsmenka – łuczniczka
- zawodniczka jednego z kaliskich klubów sportowych
- z podpisu „jedna z najlepszych zawodniczek okręgu łódzkiego [w łucznictwie]”

1928

- nr 2, z 8 I, s. 7: **zdjęcie portretowe**

46. FLAMANG ....?....

- ur. .... – zm. ....
- piekarz
- członek Zarządu Cechu Piekarzy w Łodzi (1935)

1935

- nr 6, z 10 II, s. 2: w gronie nowo wybranego Zarządu Cechu Piekarzy w Łodzi

47. FLANCZEWSKI ....?....

- ur. .... – zm. ....
- naczelnik Ochotniczej Straży Pożarnej w Alesandrowie (1936)

1936

- nr 16, z 19 IV, s. 1: w gronie uczestników posiedzenia Rady Oddziału Powiatowego Związku Straży Pożarnych RP, Łódź-powiat; (5.04.1936)

48. FLEISCHER Adolf

porównaj: OSOBY – MONDERER Mieczysław

- ur. .... – zm. ....
- pseud. radiowy „Aprikosenkranz” vel „Aprokozenkranz”
- wraz z Adolfem Fleischerem (ps. „Untenbaum”) tworzyli popularny komiczny duet radiowy w ogólnopolskiej audycji emitowanej od 1933 r. p.t. „Wesoła Lwowska Fala”
- wystąpili również gościnnie w łódzkim radiu

BIBLIOGRAFIA:

- [1] MILEWSKA-MLYNIK Anna, Wojenne losy „Lwowskiej fali”. [w:] „Przegląd Polski”. Dodatek literacko-społeczny do „Nowego Dziennika” [Chicago], 13.06.2003, nr ....., s. ....
(www.dziennik.com/www/dziennik/kult/archiwum/01-06-03/pp-06-13-06.html)
- [2] SZOLGINIA Witold, Tamten Lwów. Warszawa 198....., ss. ....-..... (rozdz. „.....”).

1935

- nr 8, z 24 II, s. 5: **zdjęcie portretowe** wraz z Mieczysławem Mondererem w studiu radiowym (łódzkim ?)

49. FLESZAROWA Regina

- ur. 28 III 1888 (Wiszniewo k. Siedlec) – zm. 1 VII 1969 (rz. Wisłą, podczas rejsu z Warszawy do Gdańska)
- urodziła się w rodzinie ziemiańskiej
- działaczka społeczna
- senator IV kadencji w II RP(1935-1938)
- współzałożycielka Stronnictwa Demokratycznego

- geograf i geolog; w 1913 r. dyplom na Sorbonie i tu doktorat z geologii, jako jednak z pierwszych Polek i jedna z pierwszych Europejsek w tej dziedzinie
- współpracownica prof. Eugeniusza Romera
- po I wojnie światowej pracowała m.in. w Ministerstwie Wyznań i Oświecenia Publicznego gdzie zajmowała się doksztalcaniem nauczycieli
- później również jako bibliotekarz w Państwowym Instytucie Geologicznym
- redaktor „Bibliografii Geologicznej Polski”
- wykładowca geografii w Wolnej Wszechnicy Polskiej
- w latach 1926 – 1930 redaktor pisma Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego "Ziemia"
- członkini Komisji Geograficznej w Polskiej Akademii Umiejętności
- krytyczna wobec autorytarnych prądów dominujących w OZN zaangażowała się w 1937 w tworzenie Klubów Demokratycznych; od wiosny 1939 współzałożycielka i członkini Stronnictwa Demokratycznego (SD) będąc członkiem jego najwyższych władz
- kandydatka na wspólną listę PPS i SD na radną Warszawy w wyborach samorządowych w 1938
- w czasie II wojny światowej związana z podziemiem będąc członkiem SD, tu w kręgu grupy popierającej działania rządu emigracyjnego w Londynie (grupa "Prostokąt")
- pomagała przechodzić na "aryjską stronę" i ukrywać się warszawskim Żydom
- po wojnie nie brała już aktywnego udziału w polityce poza krótkim okresem zasiadania w Radzie Warszawy w latach 1946–1948
- oo końca życia pozostawała czynna zawodowo
- zmarła podczas wycieczki statkiem po Wiśle

BIBLIOGRAFIA:

[1] hasło „Regina Fleszarowa” na Wikipedii (+ [foto portretowe](#))

1938

- nr 26, z 26 VI, s. 5: w gronie gości z Warszawy, m.in. z Ministerstwa Opieki Społecznej, na zamknięciu Wystawy Higienicznej w parku im. S. Staszica w Łodzi (20.06.1938)

50. FLORCZAK ....?....

- ur. .... – zm. ....
- członek Zarządu Łódzkiego Ligi Morskiej i Kolonialnej lub Związku Marynarzy Rezerwy (1933)

1933

- nr 8, z 19 II, s. 4: na defiladzie z okazji kolejnej rocznicy odzyskania przez Polskę dostępu do morza

51. FOERSTER M.....

patrz: OSOBY – FÖRSTER M.....

52. FOERSTER Paweł

patrz: OSOBY – FÖRSTER Paweł

- ur. .... – zm. ....
- komendant wojewódzki Policji Państwowej w Łodzi

53. FOGG Mieczysław

- ur. .... – zm. ....
- piosenkarz

1932

- nr 50, z 11 XII, s. 4: w gronie artystów biorących udział w „Poranku” na rzecz ociemniałych dzieci, zorganizowanym przez Łódzką Rodzinę Radiową w teatrze „Scala” w Łodzi (4.12.1932)

54. FOKOROWSKI Józef Wiktor

vel Pokorowski Józef Wiktor

- ur. .... ok. 1920 – zm. ....
- maturzysta (w zakresie tzw. „małej matury”), w r. szk. 1937/1938, w Prywatnym Gimnazjum Męskim

Zgromadzenia Kupców m. Łodzi, w klasie humanistyczno-handlowej

1938

– nr 23, z 5 VI, s. 1: w gronie maturzystów Gimnazjum Zgromadzenia Kupców m. Łodzi (1.06.1938)

55. FOLKIERSKI ....?....

– ur. .... – zm. ....
– inżynier
– naczelnik Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi w l. 192... – 192..

1925

– nr 8, z 22 II, s. 1: w gronie pracowników Magistratu m. Łodzi

1926

– nr 9, z 28 II, s. 1: na otwarciu lokalu Związku Zawodowego Pracowników Miejskich w Łodzi (13.02.1926)

56. FOLT Zygmunt

– ur. .... – zm. ....
– referent d/s przysposobienia wojskowego w Kole łódzkim Związku Oficerów Rezerwy (1933)
– referent Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego w .... (1938)
– wiceprezes oddz. łódzkiego Związku Oficerów Rezerwy (1934)
– prezes oddz. łódzkiego Związku Oficerów Rezerwy (1936)
– w maju 1934 r. odznaczony komendancką złotą odznaką Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego za zasługi dla rozwoju sportu w Łodzi

1933

– nr 21, z 21 V, s. 5: w gronie uczestników, członków Koła łódzkiego Związku Oficerów Rezerwy, sprawdzianu na Państwową Odznakę Sportową

1934

– nr 20, z 20 V, s. 3: **zdjęcie portretowe**

1936

– nr 48, z 29 XI, s. 3: w gronie uczestników akademii, członków Zw. Oficerów Rezerwy, oddz. w Łodzi

1938

– nr 34, z 21 VIII, s. 1: w gronie uczestników obchodów 25-lecia Sekcji Sportowej Towarzystwa Rzemieślniczego „Resursa” w Łodzi

57. FONDER Jan

– ur. .... – zm. ....
– prezes Związku Legionistów Formacji Puławskiej, okręg łódzki (1938)

1938

– nr 8, z 20 II, s. 6: na „opłatku” dla członków okręgu łódzkiego Związku (13.02.1938)

58. FORNAŁSKA Maria; działaczka Związku Strzeleckiego w Łodzi

porównaj: OSOBY – FORNAŁSKI Tadeusz (mąż)

– ur. .... – zm. ....
– referentka d/s pracy kobiet województwa łódzkiego w Związku Strzeleckim w Łodzi (1933)
– kierowniczką „Pracy Kobiet” w Okręgu IV Związku Strzeleckiego w Łodzi (1937)
– „okręgowa” Okręgu IV Związku Strzeleckiego w Łodzi (1936, 1937,

1933

– nr 22, z 28 VI, s. 1: w gronie uczestników uroczystości zakończenia kursu „Rodzin Ratowniczych PCK”, zorganizowanego przez Związek Strzelecki w Łodzi

– nr 50, z 10 XII, s. 5: w gronie uczestniczek odprawy dla powiatowych kierowniczek i

referentek d/s pracy kobiet województwa łódzkiego Związku Strzeleckiego w Łodzi (**3.12.1933**)

1936

– nr 16, z 19 IV, s. 7: na odprawie powiatowych komendantek Okręgu IV (łódzkiego) Związku Strzeleckiego

1937

– nr 35, z 29 VIII, s. 2: w gronie członkiń rumuńskiej organizacji „Straja Tarvi”, którym towarzyszyła w podróży po Polsce; tu w Częstochowie
– nr 42, z 17 X, s. 3: przy Płycie Nieznanego Żołnierza w Łodzi, w gronie uczestników uroczystości złożenia kwiatów z okazji inauguracji nowego roku wyszkolenia w Zw. Strzeleckim w Łodzi (**3.10.1937**)

1939

– nr 30, z 30 VII, s. 3: prowadzi grupę łódzkich strzelczyń podczas wycieczki do Gdyni

59. FORMALSKI Tadeusz; prezes grodzkiej (miejskiej) Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny

porównaj: **OSOBY** – FORMALSKA Maria (**żona**)

– ur. [redacted] – zm. [redacted]
– prezes Grodzkiej Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny (1938, 1939)

1939

– nr 11, z 19 III, s. 7: na jubileuszu otwarcia „Gospody” oddz. łódzkiego Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, przy ul. H. Sienkiewicza 26

60. FÖRSTER M. [redacted]

– ur. [redacted] – zm. [redacted]
– tenisista z Poznania, kapitan drużyny AZS–Poznań, mistrz Polski w tenisie ziemnym (1925)

1925

– nr 27, z 5 VII, s. 10: podczas turnieju tenisowego pomiędzy reprezentacjami Łodzi i Poznania
– nr 39, z 24 IX, s. 3: w gronie najlepszych tenisistów turnieju tenisowego rozgrywanego w parku helenowskim

61. FÖRSTER Paweł

– ur. [redacted] – zm. [redacted]
– inspektor w Komendzie Głównej Policji Państwowej, Naczelnik Wydziału Gospodarczego (1925)
– komendant wojewódzki Policji Państwowej w Łodzi w stopniu inspektora (1927)
– uwaga: w prasie często można spotkać spolszczoną wersję Jego nazwiska: „Foerster” !

BIBLIOGRAFIA:

[1] *X-lecie służby bezpieczeństwa....*; Warszawa [1926], s. nlb [**zdjęcie portretowe**; tu nazwisko w wersji Förster]

1927

– nr 26, z 26 VI, s. 3: na stanowisku strzeleckim podczas dorocznych ćwiczeń strzeleckich łódzkiej policji (**15.06.1927**)
– nr 32, z 7 VIII, s. 3: w gronie korpusu oficerskiego, podoficerów i szeregowców policji **Policji Państwowej w Łodzi** (**29.07.1927**)
– nr 47, z 20 XI, s. 3: na uroczystości odznaczenia Krzyżami zasługi pracowników łódzkiej policji

62. FOTYGO Helena

– ur. [redacted] – zm. [redacted]
– żona Karola Fotygo, czołowego łódzkiego chórmistrza; był m.in. chórmistrzem Towarzystwa Śpiewaczego „Echo”

– muzyk w Łódzkiej Filharmonii (1929)

1929

– nr 1, z 6 I, s. 2: w gronie zespołu muzyków Filharmonii

63. FRANCZEWSKI Zygmunt

– ur. [redacted] – zm. [redacted]
– ksiądz w par. [redacted]
– sekretarz generalny Katolickiego Stow. Młodzieży Żeńskiej (1935, 1938)

1935

– nr 18, z 5 V, s. 2: w gronie łódzkich pielgrzymów na Jasnej Górze (**26.04.1935**)

1936

– nr 20, z 17 V, s. 6: na XI Zjeździe Delegatów Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej Diecezji Łódzkiej (**9-10.05.1936**)

1938

– nr 39, z 25 IX, s. 1: w gronie uczestników inauguracji działalności i poświęcenia sztandaru koła Katolickiego Stow. Młodzieży Żeńskiej przy par. św. Teresy w Łodzi (**18.09.1938**)

64. FREY Wiktor

– ur. [redacted] – zm. [redacted]
– technik farbiarstwa
– kierownik Działu Technicznego i Sprzedaży w firmie J. Peters i S-ka w Łodzi, ul. [redacted]
– w dniu 28 IX 1935 r. obchodził jubileusz 25-lecia pracy zawodowej
– według „Księgi adresowej m. Łodzi, 1937-1939” na przełomie lat 1936/1937 mieszkał przy ul. Siedleckiej 4
– według książki telefonicznej Lodscha (Łodzi) na 1940 r. właściciel Agencji [redacted] p.f. „Frey Viktor & Co”

1935

– nr 40, z 6 X, s. 3: **zdjęcie portretowe**

65. FRAK ....?....

– ur. [redacted] – zm. [redacted]
– zawodnik „Zjednoczonych” – Łódź
– lekkoatleta (biegacz)

1935

– nr 19, z 12 V, s. 1: – w gronie członków sztafety Klubowej podczas biegu sztafetowego „Kurier Łódzki” w parku im. J. Poniatowskiego (**5.05.1935**)
– jak wyżej; w innym ujęciu

66. FRANCZEWSKI Zygmunt, ks.

– ur. [redacted] – zm. [redacted]
– ksiądz w par. [redacted] w Łodzi (1936)
– sekretarz generalny Katolickiego Stow. Młodzieży Żeńskiej (1938)

1936

– nr 18, z 3 V, s. 7: w gronie uczestników jubileuszu 15-lecia działalności I Oddz. Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży w Łodzi

1938

– nr 39, z 25 IX, s. 1: w gronie uczestników inauguracji działalności i poświęcenia sztandaru koła Katolickiego Stow. Młodzieży Żeńskiej przy par. św. Teresy w Łodzi (ul. Pomorska 123; **18.09.1938**)

67. FRANK Oswald

– ur. [redacted] – zm. [redacted]
– pułkownik WP (1929)

– z-ca dowódcy 10 dyw. piechoty stacjonującej w Łodzi

1929

– nr 40, z 6 X, s. 3: na ćwiczenia letnich

68. FRANKIEWICZ St [.....?.....]

– ur. [.....] – zm. [.....]

– członek Zarządu Towarzystwa Śpiewaczego im. St. Moniuszki w Łodzi (...?..., 1924, ...?..)

1924

– nr 18, z 21 XII, s. 5: w gronie członków Zarządu Towarzystwa

69. FRANKOWSKA [....?....]

– ur. [.....] – zm. [.....]

– żona doktora **medycyny** [.....] Frankowskiego

– śpiewaczka operowa

– w sezonie 1925/1926 występowała w restauracji „Teatralna” w Łodzi

1926

– nr 24, z 13 VI, s. 6: **zdjęcie portretowe**

70. FRANKOWSKI Jan

– ur. [.....] – zm. 28 X 1937 (Łódź)

– kierownik Działu Gospodarczego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi (192..

– X 1937)

1937

– nr 44, z 31 X, s. 3: **zdjęcie portretowe**

71. FRANKUS Alfred, inż.

– ur. 11 VI 1899 (Łódź) – zm. [.....]

– z pochodzenia Niemiec

– dypl. inżynier-elektryk; absolwent Polit. Warszawskiej w 1929

– kierownik Wydziału Warsztatów i Sieci KEŁ (193... – 1945), wg inf. z 10 XI 1937 [1]

– naczelny inżynier Kolei Elektrycznej Łódzkiej (tramwaje miejskie); z ramienia KEŁ był koordynatorem, wraz z biurem konstrukcyjnym warszawskiej fabryki metalowej „Lilpop–Rau–Löwenstein”, projektu podstawowego typu łódzkich wagonów tramwajowych miejskich okresu międzywojennego typu „Lilpop” I, II i III.

– członek Zarządu Obwodu Miejskiego Ligi Obrony Przeciwlotniczej i Przewodniczący w Łodzi (1938 IX 1939)

– mieszkał przy ul. J. Kilińskiego 96a

BIBLIOGRAFIA:

[1] APŁ, akta KEŁ, sygn. [.....], kk. nIb (teczka „Sprawy poufne”)

1938

– nr 46, z 13 XI, s. 1: w gronie uczestników uroczystości wręczenia pamiątkowych dyplomów z okazji 15-lecia Ligi Obrony Powietrznej i Przewodniczący (5.11.1938)

72. FRANKUS Ryszard

– ur. [.....] – zm. [.....]

– sekretarz Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi (1936)

1937

– nr 17, z 25 IV, s. 1: w gronie członków zarządu Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi; foto wykonane z okazji 25-lecia Stowarzyszenia (25.04.1937)

73. FRASIAK

- ur. .... - zm. ....
- artysta-malarz
- łodzianin
- w latach 19.... - 19.... studiował na krakowskiej ASP

1929

- nr 52, z 22 XII, s. 3: wystawa prac łodzian, studentów i absolwentów ASP w Krakowie w Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi, m.in. obraz-kompozycja St..... Frasiaka

74. FRASZCZYŃSKI Stanisław

- ur. .... - zm. ....
- wibrafonista
- członek zespołu „The Skotnicki Band” (1932)

1932

- nr 47, z 20 XI, s. 7: zdjęcie portretowe przy wibrafonie

75. FRĄCKIEWICZ Eugeniusz

porównaj: OSOBY – KAHLA ..... (współusunięty z gimnazjum)

- ur. .... (w Radomsku) - zm. ....
- ppor. rezerwy WP
- organizator i pierwszy prezes Koła Ligi Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwichemicznej (LOPP) im. por. pilota ..... Szalasa przy parafii św. Teresy w Łodzi (193... - 1937)
- instruktor obrony przeciwlotniczej i gazowej (od 1934)
- w marcu 1904 r. usunięty z „wilczym biletem” z gimnazjum w Radomsku za udział w strajku szkolnym

1934

- nr 28, z 15 VII, s. 3: zdjęcie portretowe
- nr 34, z 26 VIII, s. 3: - na czele kompanii obserwacyjno-meldunkowej na obozie letnim LOPP w Solcu Kujawskim
  - w gronie członków kompanii obserw.- meldunkowej, przed wyruszeniem na zajęcia przy układaniu linii telefonicznej

1935

- nr 4, z 27 II, s. 4: zdjęcie portretowe na plateau uczniów gimnazjum w Radomsku, którzy w 1904 r. zostali usunięci ze Szkoły za udział w strajku szkolnym

1936

- nr 25, z 21 VI, s. 6: w gronie uczestników uroczystości zakończenia kursu obrony p-lot i -gaz dla funkcjonariuszy służby więziennej w Łodzi, zorganizowanego przez zarząd Koła LOPP im. por. Szalasa
- nr 42, z 18 X, s. 3: podczas inauguracji „Tygodnia LOPP” w Łodzi odznaczany przez prezesa oddz. łódzkiego LOPP (11.10.1936)

76. FRĄCZAK A.....

- ur. .... - zm. ....
- prezes Towarzystwa Śpiewaczego „Harmonia” w latach 1933 - 193...
- w VII 1933 r. obchodził jubileusz członkostwa i pracy w Towarzystwie

1933

- nr 32, z 6 VIII, s. 6: w gronie uczestników uroczystości jubileuszowej w siedzibie Towarzystwa

77. FRENKEL Mieczysław

- ur. .... - zm. ....
- aktor warszawski, wielokrotnie gościnnie występujący w Łodzi
- z okazji 50-lecia pracy artystycznej władze Łodzi wydały bankiet z Jego udziałem (1928)

1928

- nr 8, z 19 II, s. 3: – **zdjęcie portretowe**
  - w gronie gości na bankiecie wydanym przez władze miasta z okazji 50-lecia pracy artystycznej
- nr 12, z 18 III, s. 6: **zdjęcie portretowe** (inne ?)

1929

- nr 40, z 6 X, s. 1: ..rola?... w „Grubych rybach” M. Bałuckiego; sezon 1929/1930, Teatr Kameralny

1930

- nr 19, z 3 V, s. 6: **zdjęcie portretowe** (inne ?)

78. FRENKIEL ....?....

- ur. .... – zm. ....
- członek oddziału XI (Zdrowie–Brus) Związku Strzeleckiego w Łodzi (1933, 1934)

1934

- nr 1, z 6 I, s. 2: w gronie członków Zarządu Związku Strzeleckiego w Łodzi

79. FRENTZL Alfred

- ur. .... – zm. ....
- inżynier
- członek Zarządu oddziału łódzkiego Ligi Morskiej i Kolonialnej (1933); piąty prezes oddz. łódzkiego Ligi Morskiej i Kolonialnej (1937 – 1938)

1933

- nr 8, z 19 II, s. 4: na defiladzie z okazji kolejnej rocznicy odzyskania przez Polskę dostępu do morza

80. FRIDRICH ....?....

- ur. .... – zm. ....
- dr (lekarz medycyny ?)
- członek Zarządu oddziału łódzkiego Polskiego Stowarzyszenia Popierania Wynalazców (od III.1934 do ..... 193...)

1934

- nr 10, z 11 III, s. 2: w gronie członków nowo wybranego Zarządu Stowarzyszenia Popierania Wynalazców

81. FRITSCH Paweł; strażak, komendant Oddz. VIII w Łodzi

- ur. .... – zm. 11 X 1935 (Łódź)
- naczelnik straży ogniowej w Łodzi w latach 1..... – 19.....
- komendant Oddz. VII (fabryczny, przy Tow. Akc. Leonhardt, Wölker, Girbardt)

1932

- nr 43, z 27 X, s. 2: **zdjęcie portretowe** w galowym mundurze strażackim

82. FROMOWICZ St .....; inżynier, członek Rady Krajowej Polskiej YMCA

- ur. .... – zm. ....
- inżynier
- członek Rady Krajowej Związku Młodzieży Chrześcijańskiej – Polska YMCA (1932)

1932

- nr 23, z 5 VI, s. 3: w gronie uczestników X walnego Zjazdu Związku (Łódź, 28–29.05.1932)

83. FRONCKIEWICZ Eugeniusz

patrz: OSOBY – FRĄCKIEWICZ Eugeniusz

84. **FRONCZAK Jan**; ksiądz w paraf. Najśw. Serca Jezusowego

- ur. [redacted] - zm. [redacted]
- ksiądz w par. Najśw. Serca Jezusowego przy ul. Zgierskiej 123
- według „Księgi Adresowej m. Łodzi 1937-1939” mieszkał przy ul. Zgierskiej 121.

1932

- nr 25, z 19 VI, s. 1: - w gronie młodzieży, uczestników manifestacji kościelnej z okazji Dnia Krucjaty” (12.06.1932)
- jak wyżej; nieco inne ujęcie

85. **FRONCZAK Aleksander**; prezes Tow. Śpiewaczego „Harmonia”

- ur. [redacted] ([redacted]) - zm. [redacted] ([redacted])
- prezes Towarzystwa Śpiewaczego „Harmonia” w Łodzi (1938)

1938

- nr 26, z 26 VI, s. 4: w gronie uczestników jubileuszu 50-lecia Tow. Śpiewaczego „Harmonia” w Łodzi

86. **FRYCZ Karol**

- ur. [redacted] 1877 ([redacted]) - zm. [redacted] 1963 ([redacted])
- scenograf, reżyser, malarz
- profesor ASP w Krakowie (1930 - 193[redacted])
- współzałożyciel „Zielonego Balonika”, członek towarzystwa „Polska Sztuka Stosowana”, autor dekoracji i kostiumów, głównie dla Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie (1935-1939 i 1945-1946 jego dyrektor, Teatru Polskiego w Warszawie (1913-1931 jego główny scenograf) i Teatru Narodowego
- uznany za twórcę nowoczesnej scenografii polskiej, stylizator, także w opracowywaniu kostiumów historycznych
- upowszechnił w teatrze polskim dekoracje trójwymiarowe

BIBLIOGRAFIA:

[1] Encyklopedia Powszechna PWN, Tom I

1925

- nr 38, z 20 IX, s. 9: w gronie znanych polskich pisarzy i dziennikarzy na bankiecie wydanym z okazji otwarcia sezonu teatralnego w Łodzi (12.09.1925)

87. **FRYCZE Z [redacted]**

- ur. [redacted] - zm. [redacted]
- członek Zarządu Zjednoczenia Byłych Prezydiów Związków Polaków Wojskowych w Rosji (1930)

1930

- nr 52, z 21 XII, s. 4: w gronie członków Zarządu Zjednoczenia

88. **FRYDECKI A. [redacted]**

- ur. [redacted] - zm. [redacted]
- sędzia Sądu Okręgowego w Łodzi (1937, 1939)

1937

- nr 5, z 31 I, s. 6: w gronie nowo zaprzysiężonych ławników Sądu Okręgowego w Łodzi (24.01.1937)

1939

- nr 14, z 8 IV, s. 6: w gronie niektórych sędziów Sądu Okręgowego w Łodzi

89. **FRYDMAN [redacted] ? [redacted]**

- ur. [redacted] - zm. [redacted]
- inżynier włókiennik
- prac. „Widzewskiej Manufaktury” (1935)

1935

- nr 50, z 15 XII, s. 2: w gronie uczestników uroczystości zakończenia kursu dla zakładowej drużyny ratowniczej PCK

90. FRYMARKIEWICZ Henryk

- ur. [redacted] – zm. [redacted]
- bramkarz Łódzkiego Klubu Sportowego w okresie od [redacted] – X.1933
- z podpisu pod zdjęciem („Łwl”, 1933, nr 48, s. 5): „otrzymał skreślenie z ŁKS-u zamierzając zasilić jeden z klubów warszawskich”

1933

- nr 48, z 26 XI, s. 5: **zdjęcie portretowe** w stroju sportowym

91. FRYZE [redacted]?

- ur. [redacted] – zm. [redacted]
- członek Towarzystwa Przeciwwębraczego w Łodzi (1937)

1937

- nr 10, z 7 III, s. 2: w gronie uczestników „ogólnopolskiego zjazdu przeciw wębraczego” w Poznaniu, w składzie łódzkiej delegacji

92. FUCHS Lazar (Lejzor)

- ur. 5 II 1892 (Maciejów, pow. Kowel (Wołyń)) – zm. 30 I 1935 (Łódź)
- dziennikarz łódzkiej prasy żydowskiej
- współzałożyciel i red. naczelny „Najer Fołksblat” (1921–1939) oraz kierownik literacki „Dos Naje Wort” (1930–1931)
- publikował pod pseudonimami: L. Brandt, Cosinus, Leof, E. Nordman, Pan, F.K., L. Zar
- prezes oddz. łódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Żydowskiego Instytutu Naukowego w Wilnie
- v-ce prezes Żydowskiego Związku Literatów i Dziennikarzy w Łodzi
- członek zarządu oddziału łódzkiej Ligi Obrony Przeciwpowietrznej i Przeciwgazowej (LOPP)
- przewodniczący sekcji żydowskiej Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich
- honorowy członek Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich (od IV 1934 wg „Łwl”, 1934, nr 18, s. 4)
- pochowany na cmentarzu żydowskim w Łodzi (strona P, kwatera R, grób 27b)

BIBLIOGRAFIA:

- [1] KEMPA Andrzej, SZUKALAK Marek, Żydzi dawnej Łodzi. Słownik biograficzny. Tom I. Łódź 2002, s. 57 (**foto portretowe** + bibliografia); Uwaga: tu życiorys zamieszczony pod nieprawidłową formą nazwiska „FUKS”, co Autorzy zauważyli po ukazaniu się książki.
- [2] Zmarł Lazar Fuchs; [w:] „Kurier Łódzki”, 31 I 1935, nr 31, s. 5.

1933

- nr 11, z 12 III, s. 3: w gronie łódzkich dziennikarzy na otwarciu nowego lokalu Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich; najprawdopodobniej (!) (5.03.1933)

1934

- nr 18, z 6 V, s. 4: w gronie uroczystości nadania m.in. Jemu dyplomu honorowego członka Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich

93. FUKS [redacted]?

- ur. [redacted] – zm. [redacted]
- inżynier
- wiceprezes Koła nr I ([redacted]) w oddziale łódzkim Związku Rezerwistów ([redacted], 1933, [redacted])

1933

- nr 2, z 8 I, s. 4: w gronie uczestników uroczystości otwarcia świetlicy Koła, przy ul. Piotrkowskiej 64

94. FUKS Lazar

patrz: OSOBY – FICHS Lazar

95. FULARSKI Adam

- ur. .... - zm. ....
- inżynier-odlewnik
- organizator i 1. kierownik Wydz. Odlewniczego w Szkole Rzemiosł Tow. Salezjańskiego w Łodzi, przy ul. Wodna 34
- **pracownik warsztatu ślusarskiego inż. Józefa Gajewicza, Łódź, ul. Nowa 16**
- syn Lechosław Fularski, aktywny działacz w strukturach łódzkich i ogólnopolskich w PTTK (por. Wiki, hasło „Lechosław Fularski”)
- w kwietniu 1938 był w II parze rodziców chrzestnych sztandaru Państwowego Gimnazjum Męskiego im. S. Żeromskiego w Łodzi, ul. B. Pierackiego 11/13, do którego uczęszczał jego syn – Lechosław Janusz (absol. w r. szk. 1936/1937)

1933

- **nr 25**, z 18 VI, s. 4: w gronie absolwentów Miejskiej Szkoły Zawodowej Nr 2 w Łodzi, uczestników wycieczki do warsztatu inż. J. Gajewicza

1938

- **nr 15**, z 10 IV, s. 1: fotoreportaż z poświęcenia sztandaru Państw. Gimnazjum Męskiego im. S. Żeromskiego w Łodzi (**3.04.1938**)

96. FULDE ....?....

- ur. .... - zm. ....
- piłkarz-amator
- zawodnik „dzikiej” drużyny piłkarskiej KS „Gdynia” (.....); 1935

1935

- **nr 47**, z 24 XI, s. 4: w składzie zespołu, który na turnieju „dzikich” drużyn piłkarskich, zorganizowanym przez redakcję „Echa”, zdobył IV miejsce

97. FULMAN ....?....

vel Felman

- ur. .... - zm. ....
- pastor protestancki

1930

- **nr 42**, z 12 X, s. 2: na uroczystości konsekracji nowego ordynariusza diecezji sandomierskiej – bp Włodzimierza Jasińskiego

1933

- **nr 15**, z 9 IV, s. 1: na uroczystości pożegnania starosty powiatu łódzkiego – Aleksego Rzewskiego (w sali Tow. Kredytowego w Łodzi; **ok. 2.04.1933**)

98. FURMAŃSKI Roman; dziennikarz „Echa”

porównaj: **OSOBY – FURMAŃSKI** Jędrzej (**syn**)

- ur. .... - zm. ....
- dziennikarz
- używał także nazwiska „Rom-Furmański” („Łwł”, 1937/45, s. 2)
- sekretarz redakcji łódzkiego dziennika „Echo” (1935)
- referent prasowy w Zarządzie Grodzkim Związku Rezerwistów w Łodzi (od X 1937 do 193...)
- członek nowego Zarządu Oddz. łódzkiego Związku Rezerwy (od VI 1939)

1935

- **nr 7**, z 17 II, s. 3: w gronie uczestników bankietu z okazji jubileuszu 10-lecia działalności Wydawnictwa „Echo” (**10.02.1935**)

1937

- **nr 45**, z 7 XI, s. 2: w gronie członków nowego Zarządu Grodzkiego Zw. Rezerwistów w Łodzi

1939

- **nr 22** (winno być „nr 23”), z 11 VI, s. 3: w gronie członków nowego Zarządu oddz. łódzkiego Zw. Oficerów Rezerwy

99. FURMAŃSKI Jędrzej; małoletni mieszk. Łodzi

porównaj: OSOBY – FURMAŃSKI ..... (ojciec)

- ur. .... 1929 (Łódź) – zm. ....
- w styczniu 1935 r. otrzymał nagrodę „Małego Gordon Benetta” w konkursie za balonik z hasłem LOPP, zorganizowany przez Obwód Miejski LOPP w Łodzi, w postaci 50 zł wpłaconych na książeczkę PKO

1936

- nr 4, z 26 I, s. 6: moment otrzymania nagrody za zdobycie I miejsca w konkursie „Małego Gordon Benetta” z rąk .....

100. ciąg dalszy w przygotowaniu